

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๗๐๔/๗๐๖

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง การขออนุมัติงบประมาณสำหรับสมทบในกองทุน ACMECS ระยะ ๕ ปี ภายในกรอบวงเงิน ๒๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๓๓๗๓๙ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๑๐๑๐/๒๔๓๗ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๒. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการ

๓. แผนการดำเนินการจัดตั้งกองทุน ACMECS

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ รับทราบผลการประชุมผู้นำยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy - ACMECS) ครั้งที่ ๘ ภายใต้หัวข้อ “การก้าวสู่ประชาคมแม่น้ำโขงที่เชื่อมโยงกัน” ซึ่งไทยเป็นเจ้าภาพจัดเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๑ และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามผลการประชุมดังกล่าวเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งรวมถึงข้อเสนอของไทยในการจัดตั้งกองทุน ACMECS เพื่อระดมเงินทุนสำหรับการดำเนินโครงการต่าง ๆ ภายใต้แผนแม่บท ACMECS ระยะ ๕ ปี (ค.ศ. ๒๐๑๙ - ๒๐๒๓) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนว่า เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ กระทรวงการคลังได้มีหนังสือแจ้งกระทรวงการต่างประเทศว่า การจัดตั้งกองทุน ACMECS เป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ ซึ่งกระทรวงการคลังได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบด้านการส่งเสริมความร่วมมือด้านการเงิน รวมทั้งการจัดตั้งกองทุน ACMECS ตามข้อเสนอของกระทรวงการต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม กระทรวงการคลังได้ขอให้กระทรวงการต่างประเทศวิเคราะห์ผลประโยชน์ในการจัดตั้งกองทุน ACMECS และเสนอเรื่องการขออนุมัติงบประมาณในการจัดตั้งกองทุน ACMECS ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ในการนี้ กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการขออนุมัติงบประมาณสำหรับเป็นทุนเริ่มต้น (seed money) ที่ไทยจะเป็นผู้ลงเงินเพื่อการก่อตั้งกองทุน ACMECS ระยะ ๕ ปี จำนวน ๒๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยแบ่งเป็นปีละ ๔๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ระหว่างปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗ สำหรับดำเนินโครงการต่าง ๆ ภายใต้แผนแม่บท ACMECS ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ รับทราบผลการประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๘ และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามผลการประชุม เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป ซึ่งรวมถึงข้อเสนอของไทยในการจัดตั้งกองทุน ACMECS เพื่อระดมทุนสำหรับการดำเนินโครงการต่าง ๆ ภายใต้แผนแม่บท ACMECS ทั้ง ๓ เสาหลัก ได้แก่ (๑) การเสริมสร้างความเชื่อมโยงแบบไร้รอยต่อในอนุภูมิภาค (๒) การสอดประสานด้านเศรษฐกิจ และ (๓) การพัฒนาภูมิภาคในลักษณะยั่งยืนและมั่นคงธรรม โดยข้อเสนอเรื่องการจัดตั้งกองทุน ACMECS ได้ถูกระบุไว้ในเอกสารผลลัพธ์การประชุม ได้แก่ แผนแม่บท ACMECS ระยะ ๕ ปี (ค.ศ. ๒๐๑๙ - ๒๐๒๓) และปฏิญญากรุงเทพฯ ด้วย

/ ๑.๒ เพื่อให้เป็นไปตามมติ...

๑.๒ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ไทยโดยกระทรวงการต่างประเทศ ได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส ACMECS สมัยพิเศษและการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการเงิน ACMECS ระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ กรุงเทพฯ เพื่อหารือเกี่ยวกับ (๑) การมีปฏิสัมพันธ์ กับประเทศหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาของ ACMECS (๒) การขับเคลื่อนการดำเนินงานในอนาคตของ ACMECS โดยเฉพาะการดำเนินการของคณะกรรมการประสานงาน ๓ เสา ภายใต้แผนแม่บท ACMECS และ (๓) การจัดตั้งกองทุน ACMECS

๑.๓ ในช่วงการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการเงิน ACMECS เพื่อหารือเกี่ยวกับกลไก ในการจัดตั้งกองทุน ACMECS ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับรูปแบบการจัดตั้งกลไกด้านการเงิน ของ ACMECS โดยสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ (๑) กองทุน ACMECS ซึ่งสมทบเงินโดยประเทศสมาชิก และประเทศหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาของ ACMECS และ (๒) การดำเนินการคู่ขนาน (Parallel Operations) ประกอบด้วย ACMECS Infrastructure Financing Facility เพื่อเป็นเครื่องมือระดมทุนจากประเทศหุ้นส่วน เพื่อการพัฒนาที่มีความสนใจ บุคคลทั่วไปหรือนักลงทุนสถาบันสำหรับสนับสนุนโครงการที่มีศักยภาพ ในการสร้างรายได้ เช่น สาขาคมนาคมขนส่ง โทรคมนาคม พลังงานทดแทน ซึ่งเป็นโครงการภายใต้เสาหลักที่ ๑ ของแผนแม่บท ACMECS และ Project - based Financing Facility ซึ่งเป็นการให้เงินทุนโดยประเทศ หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาเพื่อสนับสนุนรายโครงการหรือสาขาย่อยภายใต้แผนแม่บท ACMECS

๑.๔ หน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้องเห็นว่า ไทยในฐานะประเทศผู้ก่อตั้งกรอบความร่วมมือ ACMECS และผลักดันการจัดตั้งกองทุน ACMECS น่าจะเป็นประเทศแรกที่จะประกาศการสมทบเงินทุนเริ่มต้น สำหรับการจัดตั้งกองทุน ACMECS ระยะ ๕ ปี ภายในวงเงิน ๒๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงการประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๙ ในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๓ เพื่อเป็นการแสดงเจตนารมณ์ของไทยในการขับเคลื่อน การดำเนินโครงการภายใต้แผนแม่บท ACMECS

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การขออนุมัติงบประมาณสำหรับสมทบในกองทุน ACMECS ระยะ ๕ ปี ภายในวงเงิน ๒๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ของไทย นอกจากนี้ ยังเกี่ยวข้องกับมาตรา ๒๗ ของพระราชบัญญัติวินัย การเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เนื่องจากจะก่อให้เกิดภาระต้องงบประมาณหรือภาระทางการคลังในอนาคต

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไทยมีความประสงค์จะประกาศการสมทบเงินในกองทุน ACMECS ระยะ ๕ ปี ภายใน วงเงิน ๒๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในการประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๙ ในเดือนมกราคม ๒๕๖๓ และโดยที่ เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหลายหน่วยงาน กระทรวงการต่างประเทศจึงขอเสนอให้นำเรียน คณะรัฐมนตรีในโอกาสแรก

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ ปัจจุบัน ACMECS ยังไม่มีกลไกทางการเงินเพื่อระดมทุนสำหรับการดำเนิน โครงการต่าง ๆ นับตั้งแต่การก่อตั้งกรอบความร่วมมือเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ การดำเนินโครงการต่าง ๆ ภายใต้ กรอบ ACMECS ต้องพึ่งเงินบริจาคและเงินกู้จากประเทศหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาและสถาบันการเงินระหว่าง ประเทศ ซึ่งไม่มีกลไกการบริหารจัดการที่แน่นอน ส่งผลให้เกิดอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการในระยะยาว

๔.๒ ในโอกาสที่ไทยเป็นประธาน ACMECS วาระปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ไทยให้ ความสำคัญต่อการจัดหาแหล่งเงินทุนที่มีความยั่งยืน จึงได้เสนอให้มีการจัดตั้งกองทุน ACMECS เพื่อระดมทุน สำหรับพัฒนาโครงการต่าง ๆ ภายใต้แผนแม่บท ACMECS โดยข้อเสนอดังกล่าวได้ถูกบรรจุในแผนแม่บท ACMECS ระยะ ๕ ปี (ค.ศ. ๒๐๑๙ - ๒๐๒๓) และร่างปฏิญญากรุงเทพฯ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรีแล้วเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

๔.๓ ภายหลังการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการเงินเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานงบประมาณ สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) ธนาคารแห่งประเทศไทย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้ประชุมหารือกันเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการจัดตั้งกลไกด้านการเงินของ ACMECS โดยในการประชุมครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมเห็นชอบวงเงินกองทุน ACMECS จำนวน ๔๐๐ - ๕๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งจะเป็นกองทุนสำหรับเงินให้เปล่าและเงินกู้สำหรับสนับสนุนการเตรียมการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ การศึกษาผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของโครงการโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสาขาต่าง ๆ ภายใต้เสาหลักที่ ๓ ของแผนแม่บท ACMECS โดยแหล่งเงินทุนในระยะ ๕ ปี จะมาจาก (๑) เงินสมทบของประเทศไทยจำนวน ๒๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยสมทบเข้ากองทุน ACMECS ปีละ ๔๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐเป็นเวลา ๕ ปี และ (๒) เงินสมทบโดยสมัครใจของประเทศสมาชิก ACMECS อีก ๔ ประเทศ จำนวน ๑๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และจากประเทศหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา จำนวนอย่างน้อย ๒๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ดังรายละเอียดแผนการดำเนินการปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ทั้งนี้ จะมีการหารือเกี่ยวกับรายละเอียดการบริหารจัดการกองทุน ACMECS กับประเทศสมาชิกในช่วงการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส ACMECS ในวันที่ ๖ - ๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา อาทิ โครงสร้างการบริหารจัดการกองทุน การบริหารจัดการด้านการเงิน ขั้นตอนการเสนอโครงการที่จะเสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๔ การจัดตั้งกองทุน ACMECS จะส่งผลดีต่อไทยและอนุภูมิภาค ดังนี้

(๑) เป็นการแสดงถึงความมุ่งมั่นและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของประเทศสมาชิก ACMECS ในการขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ภายใต้แผนแม่บท ACMECS ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ ACMECS เป็นอนุภูมิภาคที่มีความเชื่อมโยงกันในหลายมิติ ทั้งด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน การค้า การลงทุน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการติดต่อระดับประชาชน ทำให้ ACMECS สามารถเชื่อมเข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าโลก และมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดย ACMECS จะเป็นศูนย์กลางการเจริญเติบโตที่จะช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของอาเซียนและของโลก เป็นสะพานเชื่อมโยงมหาสมุทรอินเดียกับแปซิฟิก เป็นประชาคมที่มีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ในเวทีระหว่างประเทศและส่งเสริมการบูรณาการของอาเซียนในภาพรวม

(๒) การสมทบเงินเริ่มต้นในกองทุน ACMECS ของไทยจะเป็นการแสดงเจตนารมณ์อันแน่วแน่ของไทยต่อนโยบายด้านความเชื่อมโยง ทั้งในระดับประเทศ ระดับอนุภูมิภาคและระดับโลก รวมทั้งเป็นการแสดงบทบาทของไทยในการขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้แผนแม่บท ACMECS เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความเหลื่อมล้ำด้านการพัฒนาในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง รวมทั้งเป็นการส่งเสริมบทบาทของไทยในฐานะประเทศผู้ให้รายใหม่ (emerging donor) ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ความไว้วางใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๓) กองทุน ACMECS เป็นข้อริเริ่มของประเทศสมาชิก ACMECS และบริหารจัดการโดยหน่วยงานที่ประเทศสมาชิกเป็นผู้สรรหา ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเป็นแกนกลางของ ACMECS นอกจากนี้ การส่งเสริมให้ประเทศที่มีบทบาทนำในภูมิภาคเข้ามาเป็นประเทศหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาของ ACMECS และสมทบเงินเข้ากองทุน ACMECS จะช่วยส่งเสริมสมดุลแห่งอำนาจ (balance of power) ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงอีกด้วย

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

โครงการความร่วมมือภายใต้กรอบ ACMECS จะขับเคลื่อนได้ยากหากไม่มีกลไกด้านการเงินที่มีความยั่งยืนและความเป็นเจ้าของร่วม (Co-ownership) ดังนั้น การจัดตั้งกองทุน ACMECS จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการผลักดันความสำเร็จของ ACMECS อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ การสมทบเงินเริ่มต้นในกองทุน ACMECS จะเป็นการแสดงเจตนารมณ์อันแน่วแน่ของไทยในการขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้แผนแม่บท ACMECS รวมทั้งเป็นการส่งเสริมบทบาทของไทยในฐานะผู้ให้รายใหม่ในเวทีระหว่างประเทศ ตลอดจนการมีบทบาทนำอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนและลดความเหลื่อมล้ำด้านการพัฒนาในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบกลาง สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗ เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งกองทุน ACMECS จำนวน ๒๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปีละ ๔๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

การสมทบเงินทุนในกองทุน ACMECS ระยะ ๕ ปี ภายในวงเงิน ๒๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ของไทย ซึ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีทางการเงินการคลัง จึงเข้าข่ายมาตรา ๒๗ ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

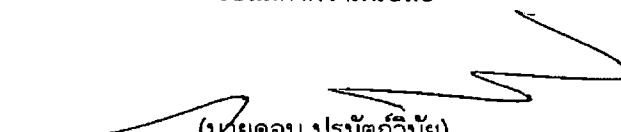
๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๑๐.๑ อนุมัติงบประมาณสำหรับสมทบในกองทุน ACMECS ระยะ ๕ ปี ระหว่างปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗ ปีละ ๔๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในกรอบวงเงิน ๒๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

๑๐.๒ มอบหมายให้กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการจัดทำรูปแบบและดำเนินการบริหารกองทุน ACMECS รวมทั้งการหารือกับประเทศสมาชิกเพื่อสรรหาองค์กรหรือหน่วยงานที่จะทำหน้าที่บริหารจัดการกองทุน ACMECS (Fund Management Agency) ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๕๓

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ kasems@mfa.go.th